

ČASOPIS S PODOBAMI ZA SLOVENSKO MLADINO.

Štev. 3.

V Ljubljani 1. marcija 1887.

Leto XVII.

Popotnik.

Ob vélikej cesti popotnik sedi
Na kámenu belem — okó mu solzí,
Ko gleda v dolino, oj! krasno, lepó,
Kder nekaj sré je presrečno biló.

Ozíra se milo na travnike tjà,
Kder cvetke poljublja nebeška solzá,
In ptičje se petje razlega glasno
Po gozdih, dobravah odméva lepó.

In zveženj razgáne — to zvesto sestró,
List vzame iz njega, poljúbi sladkó;
Solzami ga moči bridkóstno sré,
Zakáj bi ne tožil, prelival solzé?

„Roditelji dragi pod zemljo so vže,
Na svetu več nima ni brata, sestré.
Kam šel bo pod streho, ko ljubih več ní,
In v hiši domačej se tujec glasi!“

Iv. A.

Milica na izprehodu.

(Po J. Girardinu preložil Rad. Knaflič.)

ati so vže zjutraj na vse zgođaj potegnili iz pečí pet velikih kolačev domačega kruha, ki je imel takó prijeten duh, da ga je bila polna vsa hiša. Na jednom teh kolačev je ležal na vse strani napókan podpepelnik. To je dobra povitica, pečena v žarečem pepelu.

„To bode pač nekaj dobrega za Miličine zobé,“ rekó mati in se veselo nasméhnejo.

Jedva se je Milica probudila, vže je zavohala prijetno vonjavo, požirala jo je z vso sapo ter z rokama ploskajoč upila: „Jejmina, kakó to danes nekaj dobro diši!“

Kakor navadno drugi otroci, také se tudi Milica vsako jutro brani, da bi jo mati z mrzlo vodo umili. Vselej se joče, kadar jo mati zjutraj umivajo. Ali danes se ne brani, prijeten duh pečenih kolačev jo preveč žgače v nos. „Je-li vidiš ta lep hlebec?“ rečejo mati ter jej namignejo z očmi na pečeni podpepelnik.

„Oj kako lepo diši,“ vzklikne Milica ter pogleda zdaj mater zdaj hlebec, zdaj hlebec in zdaj mater.

Mati vzemó nož, razrežejo podpepelnik ter ga dadó velik kos hčerki.

Milice ni bilo treba siliti, da bi rekla: „Hvala lepa!“ ali „Bog plati!“ gledala je le dišeči podpepelnik ter ga držala z obema rokama.

„Lahko ga ješ zunaj na vrtu,“ reko jej mati ter jo pogladijo po lepo počesanih laséh.

Materé kaj dobro vidijo v srcé svojih otrok ter tudi lahko uganejo, kar jih najbolj veseli. Milica je takéj tekla na vrt, ki se je razprostiral kraj hiše, a predno je pokusila podpepelnik, pokazala ga je poprej jablanam, hruškam, zelnatim glavam in bučam, ki so dozorévale in rumenéle na vrtu.

Prišla je do ograde ter pogledala skozi njo. Za vrto je bil velik travnik a kraj njega vrbe, stoječe ob potoku, v katerem je njen starejši bratec Ivanek lovil rake.

Oj kakó bi jej dobri hlebček pod ónimi vrbami še boljše dišal nego li tu na vrtu; gledala bi Ivanka, ki lovi rake, videla bi te lepe povodne živalice, ki mrskajo z repi in ščipljejo z ostrimi škarjami!

Milica je še vedno poskakovala. Takó hodijo otroci, kadar so srečni in jim prav nič ne teži nežnega srea v mladih prsih.

Tiho odpré vratca, ki peljejo iz vrta na travnik, splazi se skozi nje kakor mucka, ki hoče ukrasti kos slanine in — zdaj ni več poskakovala.

Glej, to je bil glas vesti!

Milica ne poskakuje več; stopa mirno, to je res, ali vender ni več také vesela, kakor je bila na vrtu.

Mati jej sicer niso prepovedali iti na travnik, ali ljubo bi jim vender ne bilo, če bi šla. Zato Milica zdaj ni več také vesela, in tudi ne skače več. Gre dalje ali naglo se ustavi, zdi se jej, kakor bi jo nekdo klical in svaril z resnim glasom: „Stoj, ne hodi dalje!“ Ali nihče je ni klical in tudi nihče svaril; samó dve gosí, ki ste se na travniku pasli, dvigali ste glavi, ker ste slišali, da se jima nekdo bliža. Zrli ste okolo sebe in stezali svoja dolga vratova.

Kaj li hočete ti dve gosí? Morda ste vedeli, da je Milica na travniku brez materinega dovoljenja.

Milica se ju iz začetka niti pogledati ne upa. Tiho stopa, da bi ju ne splašila. Ali glej! gosí si nekaj izmisli, približate se jej in jej zaprete pot.

„Ljubi gosíci!“ reče jima prav prijazno“ pustita me dalje, saj vama ne storim ničesar žalega! Jeli gosíci, da me pustita?“

Gosí se jej ne izognete, iztegnete še bolj svoja dolga vratova ter sikate: „Sss! ssss!“ Še odrasli ljudje se bojé razkačenih gosí, kaj bi se jih Milica ne bala! Te majhene, ognjene oči, to sikanje in stezanje vratú — vse to je podobno strupenim gadom. Milico zapustí veseli nasméh, ustnici se jej nategnete in malo ne jokáje izgovori besede:

„Gosíci ljubi! nikoli nisem vama žallega storila; dražila tudi nisem vajinih mladičev, to je le storil nagajivi Dragutin. Ako nečete, da ostanem pri vaju na paši, vrnem se takój zopet na vrt; samó to vaju prosim, ne gledita me takó hudo ter ne hodita k meni!“

„Sss! Ssss!“ odgovorjate jej gosí ter niste hoteli Milici samó zastaviti potú, nego tem bolje še silita k njej.

Milica se jima hoče izogniti z hrbtom nazaj stopajoč.

Ali gosí ste zaduhali sveži podpepelnik, in videč, da ga jima Milica ne dá, hoteli ste si ga vzeti po sili.

Mar mislite, da ste gosí krivico delali Milici? To se zna, ali vsaka žival se ravna po svojem nagonu.

Gosí ste podili korak za korakom Milico nazaj; sikajoč kakor dva gada kljuvali ste jo po rokah in nogah.

Kdor z hrbtom nazaj hodi, ne vidi za seboj. Milica zadene ob kamen, izpodtakne se ter pade vznak.

Izgubljena je!

Nè, nikoli, zdaj je še le oproščena nadležnih gosí!

Padajoč izpustila je dišeči podpepelnik. Gosí ste se vrgli nanj, ne menéč se za ubogo Milico, ki je ležala na tleh, ter je niti obžalovali niste, da je padla.

Bolí ali ne bolí, Milica se naglo pobere ter beží, kolikor ste jo nogi nesli, vedno misleč, da sta jej gosí za petáma.

Dospévši skozi odprta vrata na vrt, ozrè se vsa preplašena okolo sebe. Videč, da je sama, stopi vsa zmedena v leseno uto, ki je bila z viniko (divjo vinsko trto) kaj lepó obrastena.

Mati, ki so ravno o tem času hoteli iti na travnik razobešat in razproširat mokro perilo, šli so mimo nje ter jo vprašajo: „Srčeece moje! kako ti je dišal podpepelnik?“

Milica povési glavo ter ne reče ničesar. Mati jo vprašajo drugič.

„Gosí ste mi ga snedli!“ odgovori Milica ter gleda vsa plaha na svoje nove čevljičke.

Mati so takój uganili, kaj se je Milici zgodilo, vrnejo se v hišo ter ne rekó ničesar.

Milica je ostala sama.

Za četrť ure jo pokličejo mati. Milica pride z objokanimi očmi v sobo.

„Srčeece moje!“ rekó jej mati, „ne smeš ostati lačna do kosila, a ker si šla brez mojega dovoljenja iz vrta, dobiš le kosce starega hleba.“

Milica skesano pogleda kosce suhega kruha in bila je zadovoljna.

Mati jo poljubijo.

Kadar mati svojega otroka poljubijo, znači, da so mu odpustili. Milica sede z lahkim srcem k oknu ter gleda gosí, ki ste se na travniku pasli.

Iz srca vesel biti ne more, kdor nima mirne in čiste vesti. Zatorej pomnite prigovor, ki pravi:

Kdor nemirne je vesti,

Svoje sence se bojí.